

UCHWAŁA NR 11/32/2023
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI

z dnia 15 marca 2023 r.

w sprawie: uchwały nr LVII/305/23 Rady Gminy Łanięta z dnia 30 stycznia 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Łanięta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie gminy Łanięta.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	7/ Aneta Jakubczak
2/ Beata Kaczmarek	8/ Paweł Dobrzyński
3/ Roman Drozdowski	9/ Zofia Dolewka
4/ Anna Kaźmierczak	10/ Krzysztof Kozik
5/ Łukasz Szczepanik	11/ Tomasz Jan Karwicki
6/ Bogusław Wenus	

Po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2023 roku uchwały nr LVII/305/23 Rady Gminy Łanięta z dnia 30 stycznia 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Łanięta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie gminy Łanięta, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668)

uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa tj.: art. 71 ust. 1 i art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r., poz. 840), **stwierdza się częściową nieważność** uchwały nr LVII/305/23 Rady Gminy Łanięta z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Łanięta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie gminy Łanięta, w zakresie:

- § 11 i skorelowanego z nim oświadczenia zawartego w pkt 4 oświadczeń wymienionych w załączniku do uchwały, z powodu wykroczenia poza zakres upoważnienia ustawowego;

- oświadczenia zawartego w pkt 5 oświadczeń wymienionych w załączniku do uchwały, z powodu braku określenia w uchwale zasady udzielania dotacji łączącej się z tymże oświadczeniem, przy jednoczesnym braku możliwości złożenia oświadczenia o odmiennej treści.

Uzasadnienie

W dniu 13 lutego 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi została doręczona uchwała nr LVII/305/23 Rady Gminy Łanięta z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Łanięta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie gminy Łanięta (zwana dalej Uchwałą).

Na posiedzeniu w dniu 15 marca bieżącego roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ustaliło i zważyło, co następuje.

W § 11 Uchwały ustanowiono zasadę udzielania dotacji, zgodnie z którą *„Warunkiem ubiegania się o dotację jest niezaleganie z opłatami publicznymi oraz innymi należnościami wobec Gminy Łanięta.”* Konsekwentnie w punkcie 4 oświadczeń, zamieszczonych w załączniku do Uchwały określającym wzór wniosku o udzielenie dotacji, nałożono na wnioskodawcę obowiązek złożenia oświadczenia, że nie zalega z płatnościami publicznymi oraz innymi należnościami wobec Gminy Łanięta. W ocenie Kolegium Izby powyższe regulacje wykraczają poza ustawowy zakres upoważnienia do określenia zasad udzielania dotacji, wynikającego z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Kolegium Izby stwierdza, że rada gminy nie posiada kompetencji do uzależnienia możliwości ubiegania się o dotację przez podmioty wymienione w art. 71 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami od niezalegania z opłatami publicznymi oraz innymi należnościami wobec gminy, i do wprowadzenia wymagania złożenia oświadczenia przez wnioskodawcę w tym zakresie. Ustawodawca nie uzależnił bowiem otrzymania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków od niezalegania z płatnościami. Uregulowanie przyjęte przez Radę Gminy doprowadziło do wykluczenia z ubiegania się o dotację podmioty zalegające z opłatami publicznymi oraz innymi należnościami wobec Gminy Łanięta, przez co zawężono krąg podmiotów uprawnionych do ubiegania się o dotację, unormowany w art. 71 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W ocenie Kolegium Izby wskazane postanowienia Uchwały naruszają art. 81 ust. 1 w związku z art. 71 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W punkcie 5 oświadczeń, zamieszczonych w załączniku do Uchwały określającym wzór wniosku o udzielenie dotacji, nałożono na wnioskodawcę obowiązek złożenia oświadczenia, że *„co do zabytku objętego wnioskiem nie toczy się postępowanie w sprawie wpisu do rejestru zabytków (w przypadku zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków)”*. Artykuł 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami upoważnia radę gminy do określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków. Zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie przyjmuje się, że pod pojęciem "zasad udzielania dotacji" należy rozumieć normy określające, komu mogą być udzielane dotacje, jakie czynności ma wykonać podmiot ubiegający się o dotację, aby mógł ją otrzymać, a także wskazujące zadania, na które może być udzielona dotacja. Zasady udzielania dotacji to także postępowanie z wnioskiem o udzielenie dotacji, wymagane dokumenty do rozpoznania wniosku oraz forma załatwienia wniosku (zob. wyrok Naczelnego Sadu Administracyjnego z dnia 6 maja 2021 r., sygn. I GSK 169/21, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 25 stycznia 2011 r., sygn. I SA/Kr 1673/10 i wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 8 października 2019 r., sygn. I SA/Gd 782/19, A. Ginter, A. Michalak, Komentarz do ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami; pub. Lex 2016 r.). Kolegium Izby podkreśla, że wymagane dokumenty powinny być związane z chociażby jedną z ustanowionych zasad udzielania dotacji, bowiem samo wymaganie złożenia określonego dokumentu może prowadzić do nieuzasadnionego ograniczenia możliwości otrzymania dotacji, co miało miejsce w tym przypadku. Rada Gminy zdecydowała w § 1 Uchwały, że z budżetu

Gminy Łanięta może być udzielona dotacja celowa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie gminy Łanięta. Dotacja zatem została przewidziana na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków od momentu wpisu do momentu ich wykreślenia. Treść oświadczenia unormowanego w punkcie 5 oświadczeń jest nie tylko niespójna ze wskazaną wyżej regulacją, ale jest również niejasna, gdyż nie zostało sprecyzowane, czy chodzi wyłącznie o postępowanie dotyczące wpisu do rejestru zabytków, czy również o postępowanie dotyczące wykreślenia z rejestru zabytków. W Uchwale nie została sformułowana zasada udzielania dotacji, która wskazywałaby cel (niekoniecznie ograniczenie przedmiotowe w zakresie udzielania dotacji) uzyskania informacji związanej z faktem toczącego się postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków (w przypadku zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków). Rada Gminy Łanięta nie przewidziała jednocześnie możliwości złożenia oświadczenia o odmiennej treści, umożliwiające złożenie wniosku o udzielenie dotacji na prace przy zabytku, co do którego toczy się postępowanie w sprawie wpisu do rejestru zabytków. Zamieszczony w Uchwale przepis nakładający obowiązek złożenia oświadczenia, że co do zabytku objętego wnioskiem nie toczy się postępowanie w sprawie wpisu do rejestru zabytków, ma więc charakter wyłącznie wykluczający z ubiegania się o dotację. W konsekwencji Kolegium Izby uznało, że wprowadzenie obowiązku złożenia oświadczenia o treści określonej w punkcie 5 oświadczeń zamieszczonych w załączniku do Uchwały, prowadzące do wykluczenia z możliwości ubiegania się o dotację części podmiotów, które posiadają tytuł prawny do zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, stanowi naruszenie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Izby Obrachunkowej w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Prezes RIO w Łodzi

Ryszard Paweł Krawczyk